САҤА ОЛОХ

Чурапчы улууһун хаһыата

ХАҺЫАТ 1931 СЫЛ АЛТЫННЬЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

2003 сыл олунньу 18 күнэ

ОПТУОРУННЬУК

№ 19 (8930)

"Үтүө дьыала" — дьон-сэргэ туһугар

Төлөй нэһилиэгэр сылдьан киһи сэҥээрэ көрөрө элбэх. Ыраас киэҥ уулуссалара кыйа бэрээдэктээхтик кэчигирэспит саҥа дьиэлэр, саҥа спортивнай саала, Сыннькалан киинэ, тутулла турар оскуола дьиэтэ... Бу көстүүнү тупсаҕай быһыылаах, куораттыҥы үчүгэй көстүүлээх, билигин тутууга киэҥник туттуллар евро-матырыйаалларынан обшивкаламмыт, таһыгар фонардардаах дьиэ өссө ситэрэн биэрэр. Бу — былырыын "Үтүө дьыала" хампаанньа чэрчитинэн тутуллан үлэҕэ киирбит балыыһа дьиэтэ.

Төлөйдөөҕү фельдшерскэй пууну 1997 сылтан ФАП буолан үлэлии олорор. Манна сэбиэдиссэйинэн фельдшер А.Н.Емельянова, акушеркаҕан С.Г.Лаптева уонна санитаркаҕан Е.Г.Сивцева үлэлииллэр. Эрдэ үлэлии олорбут дьиэлэрэ акылаата түһэн аварийнай туруктанан, 2000 сыллаахтан саҥа дьиэ тутуутун боппуруоһа турбута. Оттон үлэтэ-хамнаһа былырыын күһүн балаҕан ыйыттан саҕаланан ахсынньы ый 28 күнүгэр түмүктэнэн, дьиэ комиссияҕа туттарыллыбыта.

— Биһиги саҥа дьиэҕэ киирбиппитигэр сибээстээн оборудованиенан, мэбэлинэн толору хааччыллыннybыт диэххэ сөп. Оннук анализ оҥорорго аналлаах 300-чэкэ тыһ. солкуобайдаах оборудованиелары тустаах министерствобытыттан туруорсан ылыбыт, үһүн аҕалан туруордубут, аны сотору кэминэн иккини аҕалыахтаахпыт. Очуотугар акушеркабытын анал куурска үөрэттэрэн сүрүн анализтары бэйэбитигэр ылар буолуохпут. Мээбэл ылыытыгар улуустааҕы киин балыыһа (кыл. врач Г.Н.Алексеев) үбүнэн-аһыынан быһаччы көмөлөстө, оннук 100-чэкэ тыһ. солк. инвентарь атыыластыбыт. Билигин олохтоохтор анализтарын Мугудайга баран туттараллар, сытар ыарыһахтарбытын эмиэ онно ыытабыт. Оттон кыра оҕолору, кырдьаҕас дьону бэйэбит патронажтаан көрөбүт. Саҥа балыыһаламмыт дьон быһыытынан, аны врач штатын туруорса сылдьабыт, инникитин врачебнай амбулатория буолар баҕа санаалаахпыт. Бэйэбитигэр иккис категориялаах аптечнай пууну үлэлэтэбит, онон дьоммут-сэргэбит эмиинэн-томунан хааччылла олороллор. Саҥа дьиэбит тутуутун саҕаланыаҕыттан үлэҕэ киириэр диэри тус-баар үлэтин-хамнаһын "Олохоос" бааһынай хаһаайыстыбатын салайааччыта В.В.Смирников баһылаан-көһүлээн ытта. Биһиги киниэхэ махталбыт улахан, — диэн кэпсиир Анастасия Николаевна.

2000 сыллаахха Василий Васильевич [illegible] *нэһилиэк баһылыгынан* олорбут И.Н.Аммосовы, улуустааҕы киин балыыһа кылаабынай врачын Г.Н.Алексеевы кытта "Үтүө дьыала" чэрчитинэн саҥа балыыһа дьиэтин тутарга дуогабар түһэрсибитэ. Оттон аас-пыт сылларга нэһилиэк пилорамата үлэлээбэккэ, үлэ тохтотуллубута. Былырыын күһүнүгүттэн пилорама өрөмүөннэнэн үлэлиэҕиттэн тута үлэ-хамнас тигинэччи саҕаланан барбыта. Балыыһаҕа анаан Нуотараттан икки квартиралаах уопсай дьиэ көһөрүллэн киллэриллибитэ, саҥа акылаат түһэн, биэс киһилээх олохтоох ычат тутуу бириигэдэтэ тэриллэн, дьиэни хаалаан барбыттара. Василий Васильевич көтүрүү, көһөрүү үлэлэриттэн саҕалаан матырыйаалын булууга-талыыга, кэпсэтиигэ соҕуруунан, куоратынан сүүрэн-көтөн, үбүн-аһын булан-талан, үлэни сүрдээх тэтимнээхтик тэрийэн, түөрт ый иһигэр тутуу тус-баар үлэтин үмүрүппүттэр. 9 м туораалаах, 11 м усталаах дьиэ былаана төрүүкү улартыллан, приемнуур, процедурнай, оҕо, физио хосторддоох, дьон уочараттыыр, кэтэһэр улахан саалалаах гына быраайыактаммыт. Дьиэ иһэ-таһа бүтүннүү омук матырыйаалларынан обшивкаламмыт. Улахан матырыйаалларын, сүрүннээн, Новосибирскайтан, оттон ДСП, пакля эгин курдук бытархайдарын Москваттан аҕалбыттар, түннүктэрин, бүрүйэр матырыйаалын "Үтүө дьыала" республикатааҕы дирекцията биэрбит. Түмүк ваҕыынан, барыта 730-ча тыһ. солк. үлэ-хамнас ытыллыбыт.

Нэһилиэк балыыһата саҥа хоту тутуллан үлэҕэ киирэригэр Василий Васильевичка олохтоох дьаһалта, улуустааҕы киин балыыһа, бииргэ алтыһар үөлэ-эниэхтэрэ, Дьокуускай куоракка олорор табаарыстара В.А.Захаров уонна И.И.Назаров улахаҥнык көмөлөспүттэригэр киһи махтанар.

Төлөйдөр кэнэҕэски кэскиллээх дьыалаларга куруук кыттыһар, саҕалааччынан буолар үтүө үгэстээхтэр, олохтоохтор попечительствонан,спонсорствонан күүскэ дьарыктаналлар. Василий Васильевич улахан бааһынай хаһаайыстыбатын салайааччыта буоларын быһыытынан нэһилиэгэр ытыллар дьаһалларга үлэтинэн-хамнаһынан, үбүнэн-аһынан кыттыһа, көмөлөһө олорор. Оннук таас оскуола тутуллуутугар биир бастакынан ыҥырыы таһааран, сүөһү биэрэн өйөөбүтэ, үһүйээнгэ мээбэлинэн,Мугудай бөлөһүөтүгэр холодильнигынан, оскуола оҕолоругар быраабынньыктарга бадаарапынан, ыһыахтарга, спортивнай күрэхтэһиилэргэ бэлэхтэринэн уонна да атыҥҥа спонсордуур, үчүгэй үөрэхтээх үөрэнээччилэргэ харчынан бириэмийэ олохтообута.

С.БОРИСОВА.

Хаартыскаларга: В.В.Смирников Төлөйдөөҕү ФАП таһыгар; аллара — тутуу бириигэдэтэ ФАП сэбиэдиссэйин А.Н.Емельянованы кытта.

ЛЕКТОРДАР ИЛИН ЭҤЭРДЭЭҔИ ТҮМСҮҮЛЭРЭ

Урукку сылларга, идеологическай-патриотическай үлэҕэ сүүтэ үүрүлларын саҕана, "Знание" общество партийнай тэрилтэлэринэн улахан хонтуруолга тутуллара. Общественнай төрүккэ анаммыт лектордар тэрилтэлэринэн, ордук совхоз отделениеларын фермаларынан, сайынын оттуур бириигэдэлэринэн кэрийэн араас темаларынан лекция ааҕаллара. Оттон кэлин үлэ бу көрүҥэ умнулла быһыытыйан баран, олох бэйэтин иирдэбилинэн, аныгы экономическай сыһыаҥҥа сөп түбэһиннэрэн саҥалыы ис хоһоонноох тэриллэн үлэлиир. Төһө даҕаны бэчээт, "күөх экран" курдук иһитиннэрэр-биллэрэр маассабай средство тэнийдэр, тыа сиригэр олорор нэһилиэнньэ киэҥ араҥатын интэриэһэ киэҥ, араас темаҕа лекция истиэн, лектордары кытары көрсүһүөн баҕарара чахчы буолла. Итини биһиги "Знание" общество бэйэбит улуустутугааҕы тэрилтэтин сэбиэдиссэйэ М.А. Герасимова элбэх энтузиаст дьону кытыннаран тэрийэр араас хайысхалаах айымньылаах үлэтинэн бэркэ билэбит. Тустаах үлэлэрин кытары алтыһыннаран, дьон - сэргэ олоҕо бигэ туруктаах, чэл, чэгиэн-чэбдик буолуутугар сырдатар үлэнэн дьарыктанар энтузиаст дьоннор бу общество лекторддарынан буола сылдьаллар.

Олунньу ый 13 күнүгэр улуус дьаһалтатын диэтин актовай саалатыгар "Знание" общество Саха сиринээҕи тэрилтэтин илин эҥэр улуустар лектордарыгар аналлаах улахан дьаһала буолан ааста. Манна Таатта, Уус-Алдан, Амма, Мэҥэ-Хаҥалас уонна Чурапчы улуустарын лектордара барыта 200-тэн тахса киһи кыттыыны ылла.

"Знание" общество Саха сиринээҕи тэрилтэтин бырабылыанньатын председателэ В. Т. Иванов кылгас киирии тылынан мустубут дьону эҕэрдэлээтэ, түмсүү сыалын-соругун, программатын билиһиннэрдэ итиэннэ тылы бастакынан улуустут муниципальнай тэриллиитин баһылыгар И.Н. Аммосовка биэрдэ.

Иннокентий Николаевич кэлбит ыалдьыттарга улуус социальнай-экономическай балаһыанньатын уонна инники үлэлиэгэр сыаллары-соруктарын билиһиннэрдэ. СР тылын хаһаайыстыбатын сайдыытын 2006 сыллааҕы диэри Программатын туһунан наука доктора Н.Н.Тихонов кэпсээтэ, СР общественнай - политическай хайысхаларыгар философскай наука доктора В.Д.Михайлов, [illegible] балаһыанньатыгар В.Т. Иванов лекция аастылар, боппуруостарга хоруйдаатылар. Василий Тарасович түмүк тылы этэригэр, түмсүүгэ кэлбит бары лектордарга үтүө суобестаах үлэлэрин иһин махтанан туран, бастыҥнарга бырабылыанньа ааттыттан Бочуотунай грамоталары туттарда. Бэлиэтээммиттэр ортолоругар биһиги улуустан врачтар Л.Н. Дьдаева, И.И. Гулька, К.К. Нурсапарова, библиотекарь В.А. Малышева, педагогическай үлэ ветерана В.Г.Слепцова, культура ветерана, А.П. Мунхалов аатынан Картиннай галерея салайааччыта В.Д. Пинигина, "Саҥа олох" хаһыат редактора Г.Г.Попов бааллар.

"СО" корр.

Хаартыскаларга: 1. Хаҥастан — В.Т. Иванов, И.Н. Аммосов уонна философскай наука доктора, профессор В.Д. [illegible] *2. Н.Н. Тихонов.*

Оскуола олоҕо

ИЙЭ ТЫЛ БЫРААҺЫННЬЫГА

Төрөөбүт тыл — норуот үһүн кэмигэ олорбут олоҕун, историятын тыыннаах кэрэһитэ. Хаһыык баҕарар омук тыла сайдыылаах, баай, этиган,хомоҕой буоллаҕына, өйө-санаата чэбдик буолар, инники кэскилигэр эрэх-турах, бөҕө санааланар.

Былыргы дьыллар мындааларыгар, урукку үйэлэр уорҕаларыгар ураангхай саха норуотун төрөөбүт төрүт тыла дириҥ ис хоһооннох, сүмэлээх-талалаах, кэрэ эбитэ буолуой? Кэлин ол эриэккэһэ сүтэн-симэлийэн иһэр. Ол да буоллар, саха төрүт тыла кэлин тупсубатах, сайдыбатах эбит диэн өйдүүр сыыһа. Биһиги ийэ тылбыт бэрт баай дириҥ ис хоһоонун чинчийбит, дьоҥҥо-сэргэҕэ үгүс үлэни суруйан хаалларбыт саха саарыннара үгүстэр. Олортон биирдэстэрэ Сэмэн Андреевич Новгородов буолар. Кини 1917 с. латинскай алфавитка олоҕуран сахалыы маассабай алфавиты оҥорбута, "Сахалыы сурук-бичик" диэн кинигэни таһаартарбыта, төрөөбүт литературатын, баай фольклорун анаан-минээн үөрэппитэ, элбэх ыстатыйаны суруйбута.

Олунньу 13 күнүгэр — Төрөөбүт тыл, сурук-бичик күнүгэр анаан биһиги оскуолабытыгар "Аччы" саха-комплекс уһаһиттэрэ, төрөөбүт сахабыт тылыгар үөрэтэр-иһийэр учуутаалларбыт М.Г.Колесова, Е.И.Осипова, Л.Д.Егорова биир уратлы күнү бэлэмнээтилэр. Ол курдук, "Сэркээн" кабинекка "Төрөөбүт тыл алыптаах хонуутугар" диэн тыл быраабыннньыга ыытылынна. Кабинет иһэ оҕолор айар үлэлэринэн, С.А.Новгородов тылга сыһыаннаах плакаттарынан киэргэтиллиннилэр.

Киирии тылы үөрэҕирии туйгуна, төрүт культура учууталла Мария Гаврильевна Колесова этэн, бэрт кэрэ этиилэринэн киэргэтэн, быраабынньыкпытын саҕалаата. Биир дойдулаахпыт, лингвист-учуонай С.А.Новгородов кылгас эрэйи чаҕылхай олоҕун туһунан олохтоох библиотекарь В.А.Малышева сылларынан чуолкайдаан сиһилии кэпсээтэ. "Тыл — дэгиттэр билии төрдө. Билии — сайдыылаах олох сыала-соруга. XXI үйэ — айымньылаах үлэ, айар талаан кэмэ" диэн теманы үрдүк категориялаах саха тылын учуутала Е.И.Осипова [illegible] рыйан ааста.

Биир уратлы долгутуулаах [illegible] X кылаас үөрэнээччилэрэ Даша Рожина Семен Данилов "Төрөөбүт тыл", Ира Коркина О.Н.Корякина—Умсуура "Саха тыла" хоһооннорун ураан ааҕыылара буолла. Салгыы араас хайысханан тэрээһиннээх күрэхтэр, төрүт культураҕа тест, кылгас айар үлэ, тылга сыһыаннаах викторина, "Республика" кроссворд бэрт сэргэхтик ыытылыннылар.

Онтон төрөөбүт сахабыт тылын сүгэйин-сүмэтин уратлы умсугуйан үөрэтэр, эттэринэн-хааннарынан ылынар, сыл аайы олимпиадаҕа кыттан билиилэринэн оскуолаларын чиэһин көмүскүүр оҕолорго, наҕараадалар туттарылынныйлар.

Түмүгэр оҕолуун-учууталлыын бары астынан, хас биирдии оҕо тыл этэн, саҥа атастаһан тарҕастыбыт. Маннык долгутуулаах, үөрүүлээх уратлы күнү бэлэмнээбит учууталларбытыгар М.Г.Колесоваҕа, Е.И.Осиповаҕа, Л.Д. Егороваҕа хаһыат ниҥиэ махталбытын тиэрдэбит, инникитин да кэннээри ычат, оҕо аймах кутгарын сырдатан тута, кэрэҕэ, үрдүккэ уһуйа туруҥ диэн баҕа санаабытын этэбит.

Ира КОРКИНА,
ЧРОСИО X кылааһын үөрэнээччитэ, "Сырдык ыра" литературнай түмсүү чилиэнэ.

Учугэй киһи туһунан кэпсээбит

БИЛИҢҢИ КЭМ УЧУУТАЛА

Быйыл муус устар ый саҕатыгар Чурапчы алын сүһүөх оскуолата 10 сылгыах үбүлүйэйин бэлиэтиэҕэ. Ити кэрэ-бэлиэ дьаһаны көрсө баспыт биир идэлээспэрбиитэрэ биидэстэрин туһунан кэпсэлгэ бараабын.

Чурапчы илин бэһиэг оскуолатын Марфа Николаевна уонна Павел Егорович Толстоуховтар сэбиэскэй сэриилэһэр, ыһыах оҕонньор тэрээһиннэрэ хаһыаппытыгар Римма диэн суруктаабыттара. Римма кыра эрдэҕиттэн учуутал буолар ыра санаалаах, ол бэрэбиэркэни оскоо кэмиттэн, Чурапчы аҕыс кылаастаах оскуолатын саҥнытыгар бырааттарын педагогическай училищеҕа, салгыы Магаданнааҕы педагогическай институкка үөрэнэн дойдутугар Чурапчыга үрдүк анал үөрэхтээх учуутал дипломнаах эргиллибитэ. Ити 1983 сылларбыт этэ. Онтон ыла Римма Павловна 24-с сылын Чурапчы орто оскуолатын алын сүһүх кылаастарын учуутальнаа үлэлиир.

Киинэни, түс бэлэм дьүүлүүрүн, эйүүн-санаатын, дууһатын сиэтэһэн эбэ-сэбэ

БИҺИГИ СҮРЭХПИТИГЭР

ихтитигэр үүнэр үлэҕэ айыллан төрөөбүт киһини, сыалаактык үлэлиир педагогу, мин бииргэ үлэлиир коллегаты, "биллиҥҥи кэм учуутала" диэн толорбу ааттыыбын. Римма Павловна күүрүүк саҥаны кэрэһэлиир, сонуну саҥаһаар, айыныылаахтык сыһыаныыһар буолан, методическай таһымэ үрдүк, үлэтэ түмүктээх. Оҥу бэлиэтиигэ аҕыйах маннык түгэннэри холобурдуохха сөп.

Эдэр учуутал буолан үлэтии сааһыныр сылларыгар, 1985 – 1986 сс., оскуола реформата саҕаламмыта Республика оскуолаларын алын кылаастарыгар 4 сылгыах үөрэхтээһини ситимэ киллэриллибитэ. Чурапчы учуутар биир бастакынан 6 классахтар кылаастарын Римма Павловна ылбыта. Маанэ Ш.Амосовналии, С.Н.Лысенкова, В.С. Мухина опыттарын кэҥэтэн үлэлээбитэ. Үлэтин опытыгар сөпсүран, педагогическай аҕыныларга "6 сааһастаах оҕолору таба суруйарга үөрэтии ньымалара" диэн темаҕа дакылаат суруйан республикатааҕы үөрэх үлэһиттэрин идэлэрин үрдэтэр институт бэчүөтүнэй прамоталынан бэлиэтэммитэ. Национальнай оскуола концепцията олоҕо киириитин актыыбынайдык эйээн үлэтигэр айыныылаахтык туттубута. Ураанхай саха оҕото" диэн программаҕа 1-ҥы, 2-с кылаастарга методическай пособиелары суруйбута. Горнай улууһтар ыһыахтыы религиознаабы уонна Дьокуускай куорахха буолбут республикатааҕы семинардарга аһаҕас уруоктарынан, дакылаатынан биһиэмэхэтиктик ыытыллыбыта.

Кэлин сиэллэргэ үөрэх санга технологиилэрэ киирин-

лэригэр Эдьконин-Давыдов сайыннарыылаах үөрэҕин улуускатасаҕалаһан, кэккэ сиэллэргэ маанэ дьэриктэнэр учуутаһар улуустааҕы методическай хонбоһулларбын салайан кэлэн. Биллиҥҥи эдэр учууталлар кэрэ-бэлиэ туһунан үлүйэр, таһаар.

Бу сылгыах аймыныыгын ыарахаттаах, ноҥуйбут опыта үчүгэйдик, республикаҕа киэҥник тарҕанна. Кини ыытар уруоктарга молодой эпэһастар, Хаһан баҕарар хабит учуутал кинилэрэ хайдах баҕарар сылдьыын, опыт алластыһан, сүбэлэһиигэ сылдьаллара сөп. Оҥу биһиги Римма Павловнабыт туора кэрбэт, кэҥкэбэт кэккэтэ 5 сыл ыытар сайыныгыллаах үөрэҕиттэн 12 улуустааҕы семинары уонна 42 аймах үлүйтү, ыытта. Эмиэ бу тиһиигэ ыытыллыбыт республикатааҕы курска анал дакылаатынан, улуустааҕы педагогическай идеалар фестивалларыгар мастар-кылаастыын, ситиһиилэхтик ыытыбыта. 2001 сылаахха "Бастыҥ учуутал" конкурскатыгар " Аймыныылаах үлэ" номинацията хабаайыгынан буолбута.

Римма Павловна оҕо күүнүгэ туһугут учуутал. Уруокка оҕо инэн-тоҥон саҕыһан, төлөйдөһэн таһаарар билиҥҥи буолуом, онтун бэйэтэ маастыйан, дакаастаан, сөптөөх түмүккэ кэлэйэр ураты стиллэрэ. Ити түмүктэр оҕолорго үөрэҕи билиммэхэ таһымнаах усвоениэлэригэр, ыарахаттаах сыаллаахтык ыытыллыбыттара.

Римма Павловна түстэх улэтин общественай үлэбу кытары аймыныылаахтык дьэрэлиир. Бииргэ идэлээспэрдиин кыһалҕаларыгар малдьы тугас, кытаныылаах сайдааччы буолан, үлүс сылын оскуоле профкомун председателинэн талыллан үлэлиир.

Аймыныылаахтык үлэлиир мэлдьэр педагогическай сыаллаах үлэтэ сыаналаммыт РФ үөрэҕириитин туйгуна" аатынан, хас да төгүллээн бииргэ идэлээспэр республикатааҕы сэһэргэһиигэ, СР (ороһуо) министерствотын бэчүөтүнэй грамоталарынан бэлиэтэммитэ.

Галина ПИНИГИНА,
РФ үөрэҕэр үчүгэйдээбит учуутала.

Хаартыскаҕа: Р.Л. ТОЛСТОУХОВА.

Пенсионнай сэргэ

ОТЧУОТТАРЫ ТҮҤЭЭРГЭ

РФ 196-ФЗ №-дээх 2003 с. ахсынныы 31 күнүгэр индивидуальнай (персонифицированнай) учуот түһүнэн сөпкөмүн 21 иҥэтыйатыгар олоҕуран, тэриллэгэр чочу бииргэдэ хайдаһан үлүөтээччилэрин сибидиэнньэлэрин отчуотун туһаҕар бэлэмнэһэр күнүгэр 1 кыһыҥтан хойуутаабыт сүөх тутарыах сыаната.

Биһиги үлүөлүгэр 2002 сылааҕы чочу бииргэдэ хайдаһан үлүөтээччилэрбит сибидиэнньэлэрин отчуоттарын, туһаҕын графикатын оҥорбуллан хас бииргэдэ тэриллэгэ тиэрдиллибитэ.

Биһиги үлүөлүгэр пенсионнай фонд управлениета 2002 сылааҕы чочу бииргэдэ хайдаһан үлүөтээччилэрбит сибидиэнньэлэрин тэриллэгэ 2003 сыл күлүк тыаҕа 1 кыһыҥтан хойуутаабыт сүөх тутарыах сыаната.

Биһиги үлүөлүгэр отчуоту тутарэҕэ, малаҕа буоларын хуудас биэс бытаан. Эҥиллибат болдьохтоох үлүө тэриллэгэ тутар баттах, хомоҕой, Оҥолуутаабыт оскуола-лицей (дир. Алексеев П.Г., хам. бухгалтер Макарова Н.А.), "Чурапчы" ТХПК (дир. Ноговицын А.Е., хам. бухгалтер Андросова А.В.), "Чыаппара" ТХПК (дир. Хан-Магомедов И.И., хам. бухгалтер Мандарова Н.) Бу тэриллэгэ сылын ахсын хойуутаабыты тэлэйэллэр, бэйэлэригэр отчуот болдьоҕор түһүүгэ сокуоннай кыраайнэр. Сэҥа пенсионнай сокуонтарга олоҕуран, биллиҥҥи кэмҥэ, барыта чочу бииргэдэ хайдаһан үлүөтээччилэрбитин сибидиэнньэлэрин отчуоттар, оҥоҕос хас бииргэдэ үлэһит

Отчуоттарын бириэмэтигэр түһэрэ, үлэлиттэрин-сэбиэскэйдэрэ сылын ахсын сэкиэ үлүөтээччилэрбитин кытта үлэлэһэ сылдьаллар. Чурапчы орто оскуолатын (дир. Дьячковский Г.Ф., хам. бухгалтер Ефремова А.М.), аптека (нач. Васильева С.Д., хам. бухгалтер Дьячковская Г.Г.), «Сахаагроснаб» ОАО (нач. Старостин П.И., хам. бухгалтер Мартынова Е.Г.), почтовай сибээс (нач. Афанасьева Т.А., хам. бухгалтер Куприянова Н.В.)

Отчуоттарын түһэрэ илик тэриллэгэ дуоһаллаах оҥоһуллубут. Маҥнайгы 1996 с. муус устар 1 күнүгэр 27 пенсионердаах сыаҕа, 17 иҥэтыйатыгар сөп түбэлиннэрэн, ахсынныы пенсионнай отчуоттарынан ылыгар чочу бииргэдэ хайдаһан үлүөтээччилэрбитин ыытыга наадалаах сибидиэнньэлэрэ оҥоһуллубут. Оҥо хайдаһар буолуу үчүн эбэтэр сүөһэлэһиигэ сылдьыбыт сиргэ сүөх үсүөн хайдаһар буолуу кэмэ РФ Пенсионнай фондатын тэриллэгэ тэлэйэллэр. Түөстэн да толлон – вера, материнский капитал, пенсионнай сокуоннар тэ бэлэйиллэллэрэн иҥэрэн ыллы бэлиэтэлээн фамилиевай санчилэр туттилэхтэрэ дии эйиги устолотигэр тиэрдэбит.

ОЛОБУ УҺАТААЧЧЫ

Дарья Оҕо саабы Аркылаҕа аастыта. Көлөҕэ түүҥҥү үөлүгэ ыраа – оҕолоро кыра эрдэхтэриттэн ойоҕо алдьаппыта, онон иһиэҕэ. Кэтэрмис уолаах кыайыыны түгэйэх хамыыһыта.Төбөлөх кыһалҕаҕа соҕотоҕ дьахтар – оҕолорун атаҕастыыр тэрээһинэ – үлэ. Саҥа курбуу кэрдиҥ кэнэ уҥуоҕаах, кэрэ сэбэрэлээх ньыуурэ уларыйа түспүтэ. Орто оскуоланы бүтэрэн, сэҥоворго тиһэх сиргэ ыччатыгар киэҥник тарҕаммыт. "Оскуола – производство – үлэҕэ диэҥин комсомольскай путевкаҕа фермаҕа ыанньыксытынан үлэлээбитэ. Салгыы тыа хаһаайыстыбатын техникумуттар үөрэҕэ, агроном идэтин ылбыта. Ол эрдэҕэр, айылҕаттан аттыгына аналлаах тэбэҥэ, бу идэтигэр сүрэҕэ сыппатаҕа, онон кырдьыгын эҥин буолар ыраатан ыраах – Дарья Дьокуускайдааҕы медицинскай училищеҕа акушер идэтигэр үөрэнэ киирбитэ. Онон 1976 с.фельшер – акушер диплобун ылан дойдутугар кэлбитэ. Ити кэмтэн ыла харыстаах оҕолорбарыйбакка, Арҕыыласпытынан, онтон фельдшерско-акушерскай пункка сэбиэдиссэйинэн үлэлээбэтэ. Бу тухары төбөлөөх үлэтэ-иҥэ буолар – дьахтар эйиэхэ эҥиннэлэрэ буолбута, төбөлөөх элбэх ийэ истиҥ кэйиллэҕэ махтаныыларын ылбыта буолуой?

Мин дьэҥэ ыҥырыҥын Дарья Николаевна хас сарсыарда аайы тиэтэйэ-саарай үлэтигэр кэлэн иһэрин көрөбүн. Өрөбүл да аҕыллыбат. Кини

15 САСКЫНАН, «КӨЛҮКЭЧЭЭН»!

Буолан кыһаллаан, кэлэйта 1991 с. Дьиэ-ранскай" народнай ансамбль үөскүүр санаа-чыга Е.П.Сивцева итэҕэ кэлбитэ. "Көлүкэчээн" аатын лаппа иһиллэр буолбута. 1992 с. сааһыгар республика, "Кыһыл куоттарыыга, сургуу сатаҥнаһыгар диэн дэриэктэх фольклор фестивалыгар "Көлүкэчээн кытыллар" диэн биир ситимнээх театрлаһыллаһыгар кыттарыһан ситиһиилэҕэ кыһан, республика жюрытын хараҕын толорон, "народнай ансамбль" диэҥнэригэр ааттаммыта ситиһиилээх. Ити сылтаҕынан "Дьиэ-дэнэй кэскүлүгэр" үлэлии киирбиппит.

Саамай ситиһиилээх ситиһиилэр халаан ис-питтэрэ. Таҥарай Ыстыһын фестиваль хаһан да тэҥнэммэт лауреаттара буолбуттара. Кэскүлүгэ тиийбиппин дьарыктаныы кэлбитэ. Эстэлэригэр АлБаранова ситтэрэ, тиитиэн бэйэлэн дьаһаллара, иитээн туһэнэ ситэрэллэрэ. Туһааннээх кэскүлүгэр, сатаҥныыбат туруоруулар үчүгэй бэлиэни эрэ хаҥатыыллара. Франциянан, Италиянан, Түүнүскэн уо.д.а сиргэлэринэн сааһыан "обрезковай ансамбль" диэн урдук аатырыыллара.

Үчүгэй дьоҕуһуннаах Стас Катаков Тыа дьиэтигэр "Академиялар бэлэҕэ" диэҥ үчүгэй ансамбльын саҥардар. Онно "Көлүкэчээҥҥэ сылдьыбыт" ыччаттарбыт сүүмэрдээн саҥалыы дьарыктыыр, ыччат хаһыҥнан телэбүүдэнэ үчүгэйдээн тахсыллар. Владик Попов Үчүгэй гос-дарственнай театрын сэлиэ буолла. Элбэх ыччаттарга араас үрдүк үөрэх кыһаларыгар үөрэнэллэр.

"Көлүкэчээн" бастакы ыччатын билигин отуттарын аҕалан эрэр цаа буолбут дьоннор. Ыччаттар оскуолаҕа киирэн эмиэ көлүкэчээннэр буолан эрэллэр. Бу улахан кэрэскэбиллээх сүбэ, көлүкэчээн хаҥалаҕа сэлэбүүрэ – олох сатуолла. Ити ансамбль аатыгар аҕаҕастаах бэлиэни түһаалыыллыы барабаҕын. 1986 с. саҥаттан Чыскана үчүгэйдэрин курсуһар киирэ сылдьан ансамбль "Алмаа чэчирэҥ" уонна "Кэнчээри" ансамблэр-

концертыларыгар сылдьыбытым. Онно кэлэн-дэр Куһмук Уурастыырап уонна Н.Захарова Көлүкэчээнтэрин толоруулаһын олус диэн сөбүлүүр, биһирэбилгин. Ахсаастаах тэрилтэлэр, хос дуоластаан туруорбуттара, ыччат эстэ-ыа-ыйа хамсыыбыт, истибэтэҕим кэлэйэлэри эйэлээрин курдук, кыһыл кэмнэ фонд биэрэллэр. Күҥҥэ үөрэх дьыла аһыллыытыгар кыттан үөрэ-тиэҥ барбыппыт, оскуола ыччатыгар аттаһан ыллаппыт-тоһоппуппут арааһынан ыччат кэлэйэлэригэр диэн көлүкүүр саҥалар ыллыбыппыт. Барыларбыт эппиэттэрбит көрөн туран: "Көлүкэчээн буолан туһаҕа дьоҥ? Ардыгынан аатыбыт ааттаһаллар?" – диэн сэрэйэллэрэ, дипломнарбыт түүн күҥҥэни кэриэтэ, барыбыт сатаан туруорсуспуттарын биһигиттэн "Көлүкэчээн" дэнэллэр. Мунүйэй диэн ыччат синоним курдук буолбуттарын үөрэбин.

Бүгүҥҥү күҥҥэ биһиги 40 сыл ааспытын дэнэ. Үчүгэйдэбит бэлэҕэ бэлэҕы дьарыктаһа сылдьыллар. Кэскүлүгэ саҥа сылдьыллаһын иитээн кэлбит И.Е.Барашков таһаҕастаан ыччат эр саһын курдук ыччаттар сэбүүлэ буолан истэр "Көлүкэчээн хоһуун умнан кэлбэт кэлэйэ-кэрэ сэлиэ буолбут. Этиэҕэ диэн, кыра кыһаттан төлөн саҥа аҕалар. Эдэр үөрэхтэрэ араас мэһэйдэртэн ыраатан кэлэйэ-сэбүүлүк үлэҕэ киирэ сылдьыбыттарын истэбин. Оттон үрүҥү, билиҥҥи "көлүкэчээннэри" буоларын ансамблбыт 15 сыллаах буолбутунан итиитик, истиҥник эҕэрдэлиибин, ааспыттарбыт үлэлэрэ-сорудахтарыгар, ситиһиилэрэ, үлэ үрдүгэр баҕарабын.

Т.ЗАХАРОВА,
Мугудай орто оскуолатын
пенсионер-учуутала,
"Көлүкэчээн" народнай ансамблы
тэрилтээбит салайааччыта.

РЕЖИМ РАБОТЫ ГАИ УЛУСА

Понедельник: прием граждан начальника ГАИ Драгунова В.Г. С 10 до 18 чч.
Пятница: разбор материалов С 10 до 18 чч.

Регистрационно-профилактический отдел
(Ответственная Сидоев Н.В.)
Понедельник: день профилактики.
Среда, четверг: регистрация документов на автомашины у граждан, организаций и предприятий. С 10 до 18 чч.
Пятница: экзамен ПДД. С 10 до 18 чч.

Госкосмотр Дьячанов Н.Д.
Понедельник, среда, четверг, пятница – разбор административных материалов, выдача изъятых водительских удостоверений (Билихин П.П., Платонов А.К.) С 10 до 18 чч.

Исполняющий ГАИ Платонов А.К.

АТЫЫЛЫБЫТ

2002 сылтан ... Сатыы-сабыы ... Сатаан – хоспоһоллоох, ... (41-233 (уот симиэр), 41-889 (уот чаанньык кэнитэлэ)

Суоллаҕыр 1996 с. "Нисан" Туруох олох учуут, дьиэкэлэргэ суруйуу-сиэрэ-туома-нан, чэчэкэ. Сатаанга кэлэ ... 9 чч. 23-245 телефонга биэрэҕэ.

БИҺИГИ ӨҤӨБҮТҮНЭН ТУҺАНЫҢ!

Күн ахсын Чуранчы – Дьокуускай маршрутунан ... Дьокуускай – Чуранчы кэриэтэ ... 41-393, 42-553.

Чуранчы – Дьокуускай маршрутунан дьон-сүөһү ... Кэдэрискэй кылаабынай ... Билиэр телефоннар: Чуранчыга 41-152, Дьокуускайга 42-84-53.

Күн ахсын Чуранчы – Дьокуускай – Чуранчы маршрутунан дьону-сүөһү ... Кэдэрискэй кылаабынай ... Билиэр телефоннар: 41-428, 41-068, 43-025.

СРОЧНО ПРОДАЮ!

Мост передний автомашины УАЗ – 8000 руб.
Мост задний автомашины УАЗ – 8000 руб.
Рама легковой автомашины УАЗ – 8000 руб.
Электросварка (ТОН) 964-15 – 16000 руб.
Электросварка 3-х фазный – 1500 рублей.
Электромагнето 3000 об./ мин., 1,5 кВт и 220 об./мин., 55 кВт.
Обращаться по телефонам: 41-624 (печеркин), 42-337 (Нинем).

СҮТУКТЭННИБИТ

Новгородов Александр Егорович көлүкэчээн документтэрин (паспорт, уол кимиэхэтэ, байынай бииэр, туоһуур правата уо.д.а.) ким булбут маһыгар 29-200, 29-260 телефоннарга биэрэргитигэр көрдөнөбүн.

СЧИТАТЬ НЕДЕЙСТВИТЕЛЬНЫМИ

Считать недействительными утерянные документы на имя Майорова Андрея Васильевича: водительское удостоверение серии ... № 098545, талон предупреждения серии 14 КВ № 049451, выданные ГИБДД ОВД Чурапчинского улуса от 25.09.1999 г. и свидетельство о регистрации серии 14 ... выданное ГИБДД ОВД Чурапчинского ул... от 06.07.2001 г.

ПОЛЬЗУЙТЕСЬ УСЛУГАМИ МАСТЕРСКОЙ

Ремонт двигателей ходовых
Рихтовка-покраска
Токарные работы
Регулировка карбюраторов
Сварочные работы
Адрес: с. Чурапча, ул. Советская, 1. Тел. 41-

ВУЛКАНИЗАЦИОННАЯ МАСТЕРСКАЯ

Ремонт камер
Ремонт покрышек
Вулканизация
Тел. 42-076.

Ч/п Птицын А.А.

ДИВАНЫ, КРОВАТИ
детские, мягкая мебель,
КУХОННЫЕ ГАРНИТУРЫ, ШКАФЫ

Кэриэстэбил

ЧУРАПЧЫТЫН ТАПТЫЫРА

Биһиги ийэбит, эбээбит, кэргэним, тыыл уонна педагогическай үлэ ветерана, Чурапчы сэлиэнньэтин олохтооҕо ПЕРМЯКОВА Мария Гаврильевна уһуннук ыараханнык ыалдьан олохтон барбыта номнуо 40 хонно. Кини 1928 сыл ахсынньы 23 күнүгэр Хайахсыкка төрөөбүтэ, колхозтаах ыал биэс оҕотуттан бастакылара, сороҕотох кыыстара этэ. Сэрии кэмин эрэйин-кыһалҕатын бэйэтинэн билбитэ, атынан от мустарыыга тиийэ колхоз араас үлэтин толорбута. Үөрэхэ тардыһыытын күүһүнэн Дьокуускайга 2 №-дээх орто оскуоланы, 1952 сылга учительскай институту бүтэрбитэ. Олохтоох кадр тиийбэт кэмигэр Чурапчы дьахталларыттан бастакынан ахсаан уонна физика учууталын идэтин ылбыта. Ол да иһин буолуо, ахсаан учуутала буолары-нан киэн туттара. Оҕо билиитин уонна иитиллиитин дьүөрэлии тутан үлэлиирэ, үөрэнээччигэ ытыктаан, харыстаан сыһыанньалара, "ыал мааны оҕото" диэн тыллааҕа.

Үлэтин Бүлүҥ оройуонун Хара Уулааҕар, Хотугу Муустаах акыйаан кытылыгар саҕалаабыта. Онтон эргиллэн кэлэн Чурапчы чаҥаҕын үгүөргүтэ кэстүбэт бааһынатыгар үүнэн турбут бурдугу көрөн хайдахтаах үөрбүтүн, онтон ыла Чурапчытын ордук таптаабытын ахтар буолара. Бастаан ыал буолуубутугар Хатаска ананан үлэлээбиппит, онно ус сыл олорон кини дьулуһан дойдубутун бул-буллут. Мугудайга уонна Чурапчы аҕыс кылаастаах оскуолатыгар уһуннук үлэлээбитэ.

Чурапчы ыччатын патриотическай иитиигэ кыттар баҕалааҕа. Пенсияҕа тахсаат, бастакы механизатор дьахталлар уонна оҕолор тыыла хорсун үлэлэрин, Чурапчы дьоно сэриигэ кыттыыларын кыаҕа тиийэринэн үөрэппитэ, оройуоннааҕы Пионердар дьиэлэригэр кыһыл суолдьуттар куруһуоктарын салайбыта. "Саҥа олох" хаһыакка элбэх ыстатыйаны суруйбута. "Ол уоттаах сылларга" диэн кинигэни бэчээттэппитэ. Чурапчы киэҥ тут-тар сэриилтин Егор Догордуров туһунан матырыйааллары хомуйсубута. Ону ситэрэн уһуо буолан оҥорбут кинигэлэрэ "Хатылы ньургун уола" диэн ааттанан тахсыбыта. Кэлин доруобуйата мөлтөөн, иги бэрэ сабулуур дьарыгын тохтоторго күһэллибитэ.

Чурапчы хаһыатын бастаан ааҕара, телевизорын кэтуллэккэ көрөрө, театрыгар тахса турара, Чурапчы дьонун туһунан үчүгэйи эрэ истиэн баҕарара.

Сахалыы сиэринэн айманымсах этэ, аймахтарын туһугар кыһаллара. Икки оҕотун улаатыннаран ыал оҥортообута, кэлин сурун кыһалҕата сиэннэрин көрсүһүү, үөрэниилэригэр кэмэлэһии буолбута. Ол кэмҥэ ыарыытын чэпчэппит эмчиттэригэр, ол иһигэр үгүстүк кыһаллан-мүһэллэн эмтээбит врачтарыгар Г.Э.Кузьмиҥҥа, Е.С.Охонешниковаҕа улаханнык махтанара.

Күндү киһибитин сүтэрбит ыарахан күннэрбитигэр биһиэхэ өй-санаа салҕаабыт, күүс-көмө, өйөбүл буолбут аймахтарбытыгар, доҕотторбутугар, бииргэ үлэлээбит, үөрэппит дьонугар, ыкса ыаллардарбытыгар, снайпер Федоров уонна Юбилейнай уулуссалар олохтоохторугар, үгүөбүн түгүспүт үлэһиттэргэ, улуустааҕы үөрэх управлениетыгар, Чурапчы орто, алын сүһүөх, Хадаар орто оскуолаларын салалталарыгар, атын да коллективтарга дириҥ махталбытын биллэрэбит. Эниэхэ барыгытыгар дьылҕаҕан үчүгэйи эрэ тосхойдун!

Кэргэнэ, оҕолоро, сиэннэрэ.

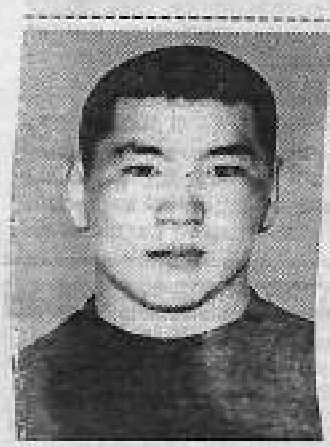

БИҺИГИ СҮРЭХПИТИГЭР ӨРҮҮ ТЫЫННААХХЫН!..

2002 сыл олунньу 20 күнүгэр биһиги дьиэ кэргэн саамай улахан, эрэнэр, таптыыр уолбут, оҕобут ДЬЯЧКОВСКАЙ Игорь, СГУ саха филологиятыгар студена, баара-суоҕа 18 сааһыгар, саҥардыы олох киэҥ аартыгар үктэнэн иһэн, олус хомолтолоохтук олохтон туораабыта бири сылын туолар.

Игорь 1983 с. алтынньы 11 күнүгэр Сылаҥ нэһилиэгэр төрөөбүтэ. Тыа оҕотун сиэринэн, олус үлэһитэ, сүрэхтээҕэ. Сайын от оттоон, мас мастаан, куруук үлэлии-хамсыы, сүүрэкэтэ сылдьара, биһиги дьиэ кэргэн төһүү көмөлөһөөччүбүт этэ. Кыра эрдэҕиттэн тустуунан дьарыктанан, үгүс республикатааҕы, улуустааҕы күрэхтэһиилэргэ кыттан мэлдьи миэстэлэһэн үөрэн-көтөн кэлэрэ, үрдүкү кылааска тахсан баран мас тардыһыытынан, футболунан үмсүгүйэн туран дьарыктаммыта, эмиэ элбэх ситиһиилэрдээммитэ. Ол да иһин 1999 с. Хатылы орто оскуолатын "Сыл бастыҥ спортсмена" — лауреат аатын ылбытыттан бары наһаа үөрбүппүт. Игорь кыра оҕо эрдэҕиттэн саха тылын уонна литературатын үһүлүччү тутара, наһаа элбэҕи ааҕара (5 сааһыттан ааҕарга үөрэммитэ), библиотека бастайааннай клиенэ этэ, элбэҕи балиатэнэрэ, дьарыктанара, кыра кэпсээннэри, хоһооннору суруйарга холонорo, кроссвордист бэрдэ этэ. Орто оскуоланы "Саха тылыгар уонна литературатыгар үһүлүччү билиитин иһин" Хайҕал суруктаах бүтэрбитэ, оскуоланы 2000 с. бүтэрээт, ыра санаатын толорон, СГУ саха филологиятын студена буолбута.

Кими баҕарар кытта түргэнник уопсай тылы булара, бэрт элбэх доҕотторолооҕо, табаарыстардааҕа, онон киэн туттэ кэпсиирэ. Туохтан да толлон турбакка, барытыгар ылсыһан кыттан иһэрэ, оскуолаҕа, нэһилиэккэ ыытыллар бичэрдэргэ, дьаһалларга куруук ведущайдыыра, сценарийы бэйэтэ суруйарга холоноро, олус кэхтээбэ, оҕолору, биир саастаахтарын тумэ тардар дьоҕурдааҕа, аһыныгас, үйан-чараас дууһалааҕа, санааларын, көрүүлэрин дневнигэр тиһэн, балиатэнэн, суруйан иһэрэ. Хараҕытыгар куруук кини түгү эрэ суруйа эбэтэр ааҕа олороро бу баар курдук. Хаһыаты, суруналы киминээҕэр да тэһийбэккэ куүтэрэ, үөрэн-көтөн хаһыат, кинигэ тупплутунан көтөн түһэрэ аны суох...

Оҕобутун күн сириттэн сүтэрбит ыарахан күннэрбитигэр күтүрҕаммытын тэбистэнгэ үлэстибит, күүс-көмө, тирэх буолбут аймахтарбытыгар, доҕотторбутугар, табаарыстарбытыгар, чуолаан бииргэ төрөөбүттэрбитигэр, эдьиийбитигэр У.Н.Атласоваҕа, үлэлиир тэрилтэбитигэр Культура управлениетыгар, профком председателэ Д.П.Макароваҕа, Маарыкчааннааҕы потребобщество профкомугар кэмигэр тылынан кыайан эпиллибэтэх махталбытын тиэрдэбит. Кинилэргэ кытаанах доруобуйаны, уһун дьоллоох олоҕу, үтүө ситиһиилэри баҕарабыт.

Маннык хомолтолоох, ыарахан күннэр хаһан да хатыламматтыннар, харах уута сүүрбэтин.

Оҕобут Игорь, эн биһиги сүрэхпитигэр өрүү тыыннаах-хын!..

Ийэтэ, аҕата, балтылара, быраата.

...Уол сыҕарчигнаан саҥа чугаһыырын кытта дьахтар кининэ чэки иһиитинэн хам ыуйан ылар. Күн-күтэгинэс түөнүгэр ыга тарда-тарда:

— Сүрэҕиҥ тоҕо битигирийий?.. Тоҕо куурка тэбэрий?.. Күүс мэнэгиҥ!.. — диэн-диэн аралаа-элбэҕи ситсийэр...

«Бичик» Национальнай кинигэ кыһата бу күннэргэ биир дойдулаахпыт Роман ДАНИЛОВ «Махтал кыыска, дьахтарга!» диэн кинигэтин бэчээттээн таһаарда.

«Тыа сиригэр олорор поэт олох араас өрүттэрин, көстүүлэрин, дьон бэйэ-бэйэлэригэр сыһыаннарын, таптал истиҥкэйиитин хомоҕой тылларынан хоһооннорутар хоһуйар. Итини таһынан кинигэҕэ автор эротическай дэнэр хабааннаах айымньылара киирдилэр» диэн суруллар киирии тылыгар.

Кинигэ «Бичик» бэспит сыанатынан «Саҥа олох» хаһыат редакциятыгар 40 солкуобайга атыылана турар. Ахсаана аҕыйах!

...Үчүгэй да этэ бүгүл кэтэҕэ, дьахтар иниэс сипсиирэ, таҥаһын устан элэгниир кинилэрэ, «кэл» диэн ыгыта сыыара...

Күндү ийэбит, эбэбит, хос эбэм, аймахтарым, Болтоҥготтон төрүттээх Дьокуускай куорат олохтооҕо, тыыл, үлэ ветерана, сэрии кыттыылааҕын огдообото

ЭВЕРСТОВА Парасковья Филипповна

уһун ыарахан ыарыыттан 73 сааһыгар олунньу 11 күнүгэр олохтон туораабытын, дириҥник курутуйан туран, аймахтарыгар, үөлээннээхтэригэр, билэр дьонугар иһитиннэрэбит.

Дьокуускайтан оҕолоро, кийииттэрэ, күтүөтэ, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ, Чурапчыттан Петровтар, Слепцовтар.

Чакыр нэһилиэгин олохтооҕо, эт сааскы бииргэ үөскээбит үөлээннээхпит, табаарыспыт

ТАРАСОВ Тит Моисеевич

64 сааһыгар сылдьан хомолтолоохтук өлбүтүнэн бииргэ төрөөбүт эдьиийдэригэр Сивцева Мария Моисеевнаҕа, Адамова Александра Моисеевнаҕа, быраатыгар-Тарасов Иван Ивановичка, кинилэр оҕолоругар, сиэннэригэр дириҥ күтүрҕаммытын тиэрдэбит.

Чакыртан Карпов Михаил Лазаревич, Филиппов Николай Васильевич, кинилэр дьиэ кэргэттэрэ.

Холгоҕо нэһилиэгин олохтооҕо, тыыл, үлэ ветерана, хотугу кэһэрүлүү кыттыылааҕа, пенсионер

ПЕСТЕРЕВ Василий Петрович

уһун ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн чугас аймахтарыгар, оҕолоругар, сиэннэригэр дириҥ күтүрҕаммытын тиэрдэбит.

Холгоҕо нэһилиэгин дьаһалтата, кырдьаҕастарын сэбиэтэ.

Күндү кэргэним, ийэбит, эбэбит, Хатылы нэһилиэгин олохтооҕо

БЫГАНОВА Марфа Васильевна

уһун ыарахан ыарыыттан биһиги кэккэбититтэн туораабытын, дириҥник курутуйан туран, аймахтарыгар, доҕотторугар, табаарыстарыгар, билэр дьонугар иһитиннэрэбит.

Кэргэнэ, оҕолоро, күтүөтэ, кийииттэрэ, сиэннэрэ.

Күтүрҕаннарын тиэрдэллэр:

– Нэһилиэк олохтооҕо Быганова Марфа Васильевна 65 сааһыгар ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн кэргэнигэр Семен Семеновичка, оҕолоругар, кийииттэригэр, күтүөтүгэр, сиэннэригэр, чугас аймахтарыгар Хатылы нэһилиэгин дьаһалтата, кырдьаҕастарын сэбиэтэ, олохтоох участковай балыыһа коллектива.

– Уолугар бэйэлэрин үлэһиттэригэр Быганов Геннадий Семеновичка, кини дьиэ кэргэттэригэр улуустааҕы дьиэ-уот, коммунальнай хаһаайыстыба управлениета.

– Күндүтүк саныыр эдьиийдэрэ Быганова Марфа Васильевна олохтон туораабытынан кэргэнигэр, оҕолоругар, сиэннэригэр, чугас дьонугар бииргэ төрөөбүт быраата Баһылай Саввин дьиэ кэргэнэ, оҕолоро, кийииттэрэ.

– Кэргэнигэр күтүөттэригэр, доҕордоругар Быганов Семен Семеновичка, оҕолоругар, сиэннэригэр Дорогуновтар, Оноговтар, Стручковтар, Драгуновтар, Поповтар, Прокопьева.

– Убайдарыгар, бырааттарыгар Быганов Семен Семеновичка, оҕолоругар, кийииттэригэр, күтүөтүгэр, сиэннэригэр таптыыр кэргэнэ, ийэлэрэ, эбээлэрэ Быганова Марфа Васильевна күн сириттэн барбытынан Догдоновтар, А.Ф.Алексеева, Максимовтар, Собакиннар, В.И.Дьячковская, Стручковтар.

– Күтүөттэригэр Сэмэн Сэмэнэбискэ, оҕолоругар, сиэннэригэр, аймахтарыгар кэргэнэ, ийэлэрэ, эбээлэрэ Марфа Васильевна өлбүтүнэн Болтоҥоттон, Чурапчыттан, Дьокуускайтан Охоносоһой Дьэгүөрэп оҕолоро.

– Күндү хотуна, ийэтэ, эбээлэрэ Быганова Марфа Васильевна ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн кийиитигэр кыыстарыгар Анна Семеновнаҕа, уолугар күтүөттэригэр Геннадий Семеновичка, кинилэр оҕолоругар, сиэннэригэр Борисовтар дьиэ кэргэттэрэ.

– Убаастабыллаах хотуна Быганова Марфа Васильевна олохтон туораабытынан ЧРОСИО уонна ЧГФКИ остолобуойдарын үлэһитигэр Быганова Мария Прокопьевнаҕа уонна кини дьиэ кэргэнигэр, чугас аймахтарыгар остолобуой үлэһиттэрэ.

– Быганова Марфа Васильевна олохтон туораабытынан кэргэнигэр Семен Семеновичка, оҕолоругар, сиэннэригэр ыкса ыаллара Павлуцкайдар.

– Уолугар Николай Семеновичка 1985 с. Хатылы орто оскуолатын бииргэ үөрэнэн бүтэрбиттэр.

– Уолугар Быганов Илларион Семеновичка, кийиитигэр Гутяҕа, кинилэр оҕолоругар Илларионы кытта Хатылы орто оскуолатын 1990 с. бииргэ үөрэнэн бүтэрбит табаарыстара.

– Күндү ийэтэ Марфа Васильевна олохтон туораабытынан Быганов Геннадий Семеновичка бииргэ үөрэммит табаарыстара.

Хатылы нэһилиэгин олохтооҕо

БАРАШКОВА Наталья Петровна

эдэр сааһыгар хомолтолоохтук өлбүтүнэн дириҥ күтүрҕаннарын тиэрдэллэр:

– Чурапчы орто оскуолатын психологар Барашков Петр Семеновичка таптыыр ийэтэ Барашкова Наталья Петровна хомолтолоохтук олохтон туораабытынан оскуола администрацията, профкома, коллектива.

– Күтүөттэригэр Степан Степанович, балтыларыгар Мария Дмитриевна Барашковтарга күндү саҥастара Наталья Петровна хомолтолоохтук суох буолбутунан Арылаахтан Портнягиннар, Барашковтар, Скрябиннар, Чурапчыттан А.Д. Местникова, Коркиннар, Седалищевтар.

Болугур нэһилиэгин олохтооҕо, предприниматель

ПАВЛОВА Марианна Васильевна

эдэр сааһыгар күн сириттэн соһумардык туораабытынан кэргэнигэр Иван Васильевичка, оҕолоругар, тойонугар Василий Харитонович Павловка, чугас аймахтарыгар дириҥ күтүрҕаммытын тиэрдэбит.

Чурапчыттан Наталья Николаевна Попова уонна кини оҕолорун дьиэ кэргэттэрэ.

Бииргэ үлэлиир коллегабыт Попова Ирина Васильевна кырдьаҕас эдьиийэ, Чурапчы сэлиэнньэтин олохтооҕо, үлэ ветерана

ТЕПЛОУХОВА Марфа Петровна

уһун ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн дириҥ күтүрҕаммытын тиэрдэбит.

Чурапчытааҕы почтовай сибээс коллектива.

Редактор: Г.Г. ПОПОВ.
ААДЫРЫСПЫТ: 678670,
Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а".
ТЕЛЕФОННАРБЫТ:
редактор – 41-332, отделлар – 41-265.
E-mail:sanaoloh@churap.sakha.ru

Хаһыаты тэрийээччилэр: Саха Республикатын Правительствота, улуус дьаһалтата, редакция. Хаһыат сахалыы тылынан оптуорунньукка, чэппиэргэ, субуотаҕа тахсар. Хаһыат индекса: 54907

"Саҥа олох" редакционнай-издательскай холбоһук. Офсетнай бэчээт. Сакааһын № 19. Тираж 2530. 17.02.2003 с. бэчээккэ бэриллиннэ.

Автор суругар этиллэр санаа редакция позициятыгар мэлдьи сөп түбэһэр буолбатах. Сурукка ыйыллар чахчылар кырдьыктаахтарыгар эппиэтинэһи автор тус бэйэтэ сүгэр.